

1933

Օրգան Արեւմտ. Անդրկլայի Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան Բ. ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 8

ՀԱՅԳՈՒԿ HAYTOUG

Դէն սեւ օրեր բողոք դարձէք
Արիւն քրտինք, երկունք մտէք
Տանջանք, զրկանք, լեզու առէք,
Դաշնակցութեան ճամբայ բացէք:

ԴՆ ԴՆ ԴՆ ԴՆ ԴՆ
ԴՆ ԴՆ ԴՆ ԴՆ ԴՆ
ԴՆ ԴՆ ԴՆ ԴՆ ԴՆ
ԴՆ ԴՆ ԴՆ ԴՆ ԴՆ
ԴՆ ԴՆ ԴՆ ԴՆ ԴՆ
ԴՆ ԴՆ ԴՆ ԴՆ ԴՆ
ԴՆ ԴՆ ԴՆ ԴՆ ԴՆ
ԴՆ ԴՆ ԴՆ ԴՆ ԴՆ

SOME IDEAS FROM P.R.C.

Dear Public Relations Council,

I'm getting fed up with the ignorant people that are always asking me, "What are Armenians anyway?" It's not that I mind explaining about Armenians and our cause, but I worry about how many other people there could be that could ask me that question. Isn't there some way we could make the Armenian Cause common knowledge? Couldn't we educate everyone at once?

Signed: WANT AN ANSWER

Dear Want,

The questions you have brought up are not new ones, but we, the P.R.C., feel that we have come up with some new answers. Education and common knowledge have the same beginnings: in schools. One of our projects this year is to give presentations about Armenians at junior and senior high schools in the L.A. area. By exposing Americans to the story of Armenians at this age, we are insuring their knowledge of us. You might now be asking, "What about those people who are out of school?" Well, we have plans to include them also! Did you know that the average American spends a lot of time thinking while he is driving? What better way than a bumper sticker to put Armenians into the public's thoughts! Plans are well under way to put out a bumper sticker for Armenian owned cars. Still more ideas are to prepare library exhibits, and to distribute flyers along with some ideas that are still at the thinking stage.

Although we are not promising total public awareness of Armenians and our demands, we are making a definite effort to familiarize the average American with the word "Armenian".

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

Ժողովներու, համագումարներու, կամ ընդհանուր ժողովներու վիճարանութեան անխուսափելի միւս ունիւնքն այս կազմակերպութեան գործելակերպն ու աշխատանքներու բռնած ուղին: Վիճարանութիւնները կը սաստկանան մանաւանդ երբ հարցը կու գայ բնորոշելու այս կազմակերպութեան նպատակները, թէ այս կազմակերպութիւնը լոկ ֆաղափակա՞ն է ու ֆաղափական նպատակնե՞ր կը հետապնդէ թէ ալ — մարզական, ընկերային եւայլն — նպատակներ: Սոյն կետը յստակացնելու համար, քննեցինք ու վերաքննեցինք Հ.Յ.Դ. ծրագիրը, կեդրոնանալով կազմակերպութեան նպատակներուն շուրջ ու նկատեցինք հետաքրքրական երեւոյթ մը որն է Հ.Յ.Դ.ի գործելակերպէն, անդամներու

մտայնութենէն ու մանաւանդ նպատակներու շուրջ վիճարանութիւններէն բացակայութիւնը ծրագրի նպատակներէն կարեւորագոյնին: Եւ այդ, Հ.Յ.Դ. ծրագրի բառերով «դաստիարակել անդամները իրրեւ ապագայի Դաշնակցական շարքայիններ»ն է:

Հարկ է շեշտել այստեղ, թէ Հ.Յ.Դ.ի միայն մէկ առ հարիւր տոկոսն է որ անցած է Հ.Յ.Դ.ի շարքերը, եւ այս ոչ անպայման իրրեւ արդիւնք Հ.Յ.Դ.ի դաստիարակութեան:

Յստակ պէտք է ըլլայ ամէն մէկ անդամի ու նորագրի մտքին մէջ, թէ այս կազմակերպութիւնը, նախ քան որքէ ուրիշ բան, դպրոց է հայ երիտասարդներու համար որոնք կու գան պատրաստուելու ապագային անցնելու Հ.Յ.Դ.ի շարքերը:

Հոս լաւ Հայեր կը պատրաստուին, յեղափոխականներ կը թրծուին, անդամներ կը դաստիարակուին ու գոհուիլ կը ստրկին, ու վերջն է որ կը խորհին կազմակերպելու կամ դաստիարակելու գաղութը:

Հապա միւս նպատակնե՞րը. անոնք երկրորդական են, երրորդական:

EDITORIAL

At meetings, seminars or conferences, the Armenian Youth Federation's Organization and its direction are undoubtedly discussed. The discussion becomes heated especially when the goals of the Organization are debated. Is the AYF to be solely a political organization with political objectives or does it also have athletic, social and other functions? In order to clarify this point of argument, we examined the AYF manifesto. Concentrating on the goals of the Organization, we noticed, interestingly enough, the absence in AYF's mode of operation, member's mentality, and especially in the arguments over the AYF's goals in the manifesto, of a major goal which almost justifies the existence of the Organization which is "to educate its members to join the ranks of the Armenian Revolutionary Federation".

What should be stressed here, however, is that only one out of every 100 AYF members ever joins the ranks of the ARF. And if they do join the party, it is not necessarily an outcome of the AYF's training or preparation of its members for the ARF.

It should be clear in each AYF member's and each novice's mind that above all else the AYF is like a school for the Armenian youth that prepares those in the Organization to enter the ARF's ranks in the future.

The AYF develops good Armenians, prepares potential ARF members and teaches its members to sacrifice, among other things. It is later that this youth thinks about organizing and advancing the Armenian community.

And what about the AYF's other goals? They have to wait in line because this one's first.

ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՐԻՒՆԱՊԱՐՏ

Ցաւալի երեւոյթ է ներկայիս ամերիկահայ երիտասարդութեան «ամերիկանացումը»: ցաւալի, սակայն դառն իրականութիւն: Այս ձուլման հետ բնականաբար կու գան հայ երիտասարդին հայերէն լեզուին, Հայոց Պատմութեան ու մշակոյթին ուրացումը: Իբրեւ հետեւանք, այդ երիտասարդը կը դառնայ ամերիկացի մը, որ նոյնիսկ Ապրիլ 24ի օրն իսկ իրեն համար ոչ մէկ նշանակութիւն ունի:

Արդեօք յոյս կա՞յ փրկելու վերոյիշեալ երիտասարդութիւնը հաստատ փճացումէ: Անկասկած:

Առաջին հերթին, պարտականութիւնը կու գայ իյնալ մեր՝ Հ.Ե. Դաշնակցութեան վրայ, որ իբրեւ կազմակերպուած ուժ, պէտք է որ դուրս բերէ այս երիտասարդութիւնը օտարացման հոսանքէն:

Լուծող կամ միջոցներ. շատ պարզ է: Անհրաժեշտ է այս մտայնութեան տէր երիտասարդութիւնը դաստիարակել, եւ այդ, պարզապէս առնելով զիրենք մեր մէջ, անոնց մտքին ու սրտին հայկական շունչ փչելով ու հայկական ոգի:

Տարիներու ընթացքին այս նիւթը խօսուած է, սակայն գործը ուշացած. ահա առիթը հիմա է. ծրագրենք աշխատանքներ, ազդեցութիւն ու ճնշում բանեցնենք մեր ընկերներուն եւ ուխտերուն վրայ. հասնինք արդիւնքի՝ առաջին անգամ ըլլալով:

COMMENTARY

There is one major problem existing in the Armenian community today. It is the fact that many young Armenians have become "Americanized". They, very often, almost reject the fact of being of the Armenian Heritage. Along with this comes the rejection of their rich culture, their ancient history and definitely most of all their Armenian language. When April 24th comes along, they go shopping. They would rather "disco dance" than do the "Tamzara".

Is there hope for these Armenians? There must be. We, members of the Armenian Youth Federation, must execute our influence in trying to correct these young Armenians. We must, by all means, prevent this problem from existing in the future. If we don't accomplish this task, these Armenians will become victims of self-assimilation. Not only will they be assimilated, but their children, grand-children, and their generations to follow will be also.

Can we just sit and watch this happen? The answer is NO. Now, the problem lies in the question "How?" Possible solutions of "Armenianizing" the Armenian youth could be by educating it, by informing it of Armenian organizations.

As in the past, this problem has been the topic of many discussions where solutions for the problem have always been found. We all know what the problem is and we all know the basic answers. Then why don't we do something? We always take it for granted that the "other" person will do the work. And, as usual, the work is never done. It is our duty to take the initiative and the responsibility to do the work.

The time is here now. We must, by all means, put the pressure on our chapters and other ungers to put those words into action.

Ներկայ եղանք «Արիւնապարտ» շարժանկարին որ ցուցադրուեցաւ Նոյեմբեր 4ին, 1979, Կարապետեան սրահին մէջ, Մուսա Տաղ Ուխտի կողմէ: (Ֆիլմի նիւթին հակիրճ ամփոփումի մը համար, նայիլ անգլերէն բաժնին մէջ): Սրահը բերնէ բերան լեցուն էր, պատճառ ըլլալով ձեռնարկի յաջողութեան:

Այս ֆիլմի ցուցադրութեան ձեռնարկը մեզի կը թուի ըլլալ մեծապէս օգտակար եւ դաստիարակչական: Կը կարծենք թէ Հ.Ե.Դ.ի Ուխտեր պէտք է օրինակ առնեն սոյն ձեռնարկէն որ կը ծառայէ դաստիարակելու ներկաները, ապահովելով նաեւ նիւթական շահ:

ARIUNABARD... A CRITIQUE

Garabedian Hall in Hollywood was filled to capacity on Sunday, November 4, 1979 with a crowd awaiting the presentation of a well-known Armenian film called Ariunabard (A Debt of Blood). The activity was hosted by the AYP Los Angeles Musa Dagh Senior Chapter and was a great success.

Ariunabard, an Armenian film with English subtitles, is a story about a cowardly young man, Bardo, living in a small village in Turkey, during the time of the Armenian Revolutionaries. Bardo, who is against the revolutionary movement, is stopped one day by a group of haytoughs (the Armenian word for fedayee) who ask him for some bread and cheese and make him swear not to inform anyone of their presence there. On his way home to get the food, Bardo is stopped by an evil kurdish soldier, Musto, and is so frightened that he unintentionally reveals his secret to Musto. Shortly afterward, a battle between the kurds and the hiding fedayees takes place. Bardo's father, who is an advocate of the Revolutionary Movement, curses his son for informing the kurds about the Haytoughs. Finally, after the battle is over, the guilt-ridden Bardo decides to help his people in their struggle for independence and leaves to join up with the Fedayees.

Although the film succeeds in awakening the Armenian revolutionary spirit in its viewers, it concentrates too much on Bardo's guilty conscience and not enough on the actual Fedayees.

Bardo's personality is completely but unrealistically transformed from that of a coward to one of a brave Fedayee in no day. His motive for joining the Fedayees was not a good one: he wanted to clear his ruined name as a traitor and prove that he was, in fact, not a traitor, but a good Armenian. Aside from the plot itself, the background music was somewhat inappropriate. However, it was overall a good film.

Such activities are excellent fund-raisers and good educational sources. More AYP Chapters should consider this type of activity to raise money and establish good public relations rather than social events. It could do all of us a lot of good.

ORANGE COUNTY ASHOD YERGAT JRS.

On the night of Sept. 22, 1979, the A.Y.F. Orange County Ashod Yergat Juniors elected their new executive for the 1979-1980 fiscal year.

The new executive members are very enthusiastic and show great promise. They are as follows:

- President — Arpie Madenlian.
- Vice-President — Sylvia Koyoumjian.
- Treasurer — Lydia Goglianian.
- Rec. Secretary — Myda Yaghmourian.
- Corr. Secretary — Cathia Balian.

Already the executive and chapter has begun planning activities and fundraisers.

On October 6, we played volleyball against the Montebello chapters and afterwards held a picnic. Although we lost the match, we certainly won a friendship with our fellow A.Y.F. "ungers".

The Orange County Ashod Yergat Juniors are looking forward to a busy, successful year.

No man trods this earth alone: we are all together; one generation taking up where the other generation has left off.

ANAHD ZAMGOTCHIAN
Mexico City

ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ

ԹԻԻ 2

Երկրորդ նիւթ ունենալով Հ.Յ.Դ.ի դերը շարքային պատրաստելու պարտականութեան մէջ, հարցաքննեցինք Հովիտի «Սարտարապատ» Ուխտէն չորս երէց ընկերներ:

1) Կը կարծե՞ս թէ Հ.Յ.Դ.-ն իր շարքային պատրաստելու պարտականութիւնը լի ու լի կը կատարէ: Բացատրէ՛ պատասխանդ:

Ընկեր Պօղոս Տէրտէրեան — Ոչ, չեմ կարծեր. որովհետեւ մեր երիտասարդականի ընկերներուն մօտ պէտք եղած լրջութիւնը չկայ. նաեւ հայերէն պէտք է ըլլան ժողովները:

Ընկերուհի Սալբի Մանճիկեան — Ոչ, Հ.Յ.Դ.-ն այդ պարտականութիւնը չի կատարեր, որովհետեւ ժողովներու ընթացքին, օրինակի համար, մանր հարցերու շուրջ շատ աւելորդ ժամանակ կը վատնենք. խօսելէ աւելի պէտք է գործել:

Ընկեր Միսաք Յարութիւնեան — Բացարձակապէս ոչ, որովհետեւ օրինակը մեր առջեւն է. անցած տարի-

ներուն շատ քիչ երիտասարդականներ անցած են շարքերը:

Ընկեր Արմէն Յովհաննէսեան — Այո, կը կարծեմ որ որոշ չափով կը կատարէ այդ իր վրայ դրուած պարտականութիւնը. օրինակի համար, դաստիարակչականներ կը տրուին Հ.Յ.Դ.ի պատմութենէն եւ հայ երիտասարդը կը պատրաստուի այդ ուղղութեամբ:

2) Ո՞ր կը խորհիս աւելի կարելիութիւն կայ գործօն մասնակցութիւն բերելու Հայ Դատի աշատանքներուն, Հ.Յ.Դ.ի մէջ, թէ շարքերուն մէջ:

Ընկեր Պօղոս Տէրտէրեան — Հ.Յ.Դ.-ի մէջ, որովհետեւ այնտեղ կը գտնուին աւելի պատրաստուած եւ գիտակից անձեր:

Ընկերուհի Սալբի Մանճիկեան — Շարքերուն մէջ, բայց Հ.Յ.Դ.-ի մէջ ալ կարելի է որոշ չափով աշատանք տանիլ:

Ընկեր Միսաք Յարութիւնեան — Շարքերուն մէջ անշուշտ, որովհետեւ Հ.Յ.Դ.-ն քաղաքական կուսակցութիւն է. մինչդեռ Հ.Յ.Դ.-ն քաղաքական, ընկերային, մարզական, եւ դաստիարակչական կազմակերպութիւն մըն է:

Ընկեր Արմէն Յովհաննէսեան — Հ.Յ.Դ.-ի մէջ, որովհետեւ կազմակերպութիւնը զօրացնելով կրնանք լուրջ աշխատանք տանիլ, ինչպէս որ կը տարուի Հ.Յ.Դ.-ի մէջ:

3) Ինքզինքդ պատրաստ կը կարծե՞ս Հ.Յ.Դ. շարքեր անցնելու. բացատրէ՛:

Ընկեր Պօղոս Տէրտէրեան — Ոչ, պատրաստ չեմ շարքերը անցնելու, որովհետեւ չեմ կարծեր որ ինձի տրուած պարտականութիւնները պիտի կարենամ իրովին կատարել:

Ընկերուհի Սալբի Մանճիկեան — Շատ մտածած եմ այդ մասին եւ չեմ ուզեր այս հարցումին պատասխանել:

Ընկեր Միսաք Յարութիւնեան — Ոչ, պատրաստ չեմ եւ չեմ ուզեր Հ.Յ.Դ. մտնել, որովհետեւ Հ.Յ.Դ.-ի շատ մը կէտերուն հետ համաձայն չեմ. օրինակ, չեմ հաւատար ընկերվարութեան, սակայն կը հաւատամ Ազատ, Անկախ եւ Միացեալ Հայաստանի մը ստեղծման:

Ընկեր Արմէն Յովհաննէսեան — Պատրաստուած չեմ զգար շարքերը անցնելու, որովհետեւ պէտք եղածին չափ դաստիարակուած չեմ այդ ուղղութեամբ, եւ տարիքս ալ տակաւին հասած չէ:

4) Հ.Յ.Դ.-ի առաքելութիւնը միայն շարքայիններ պատրաստելով կը սահմանափակուի՞: Եթէ կան այլ պարտականութիւններ, թուէ՛ գանոնք եւ պատասխաններդ բացատրէ՛:

Ընկեր Պօղոս Տէրտէրեան — Անշուշտ թէ ոչ. իր այլ պարտականութիւններէն կարեւորագոյնը հայութիւնը պաշտպանել է, անոր հոգ տանիլ եւ հայ ազգի զաւակ-

ԱՐԱՄ ԱՐԱՄԵԱՆ

ARAM ARAMIAN

Մնած է Կարին: Հազիւ 20 տարեկանին, (1890) կը յարի Դաշնակցութեան եւ յայտնի կը դառնայ Աշոտ եւ Թաթուլ կեդժանուններով:

1891 թուի Օգոստոսին, կը ստիպուի հեռանալ Կարինէն, ահաբեկչութեան մը պատճառով: (Պաշտուր Կերեկցեանի ահաբեկչութիւնը որ կոմիտէն իրեն յանձնած էր):

1892ի ամառը, կը մասնակցի Դաշնակցութեան առաջին ընդհանուր ժողովին:

1894ին կը վճռէ երկիր մտնել եւ իր ուշադրութեան գլխաւոր կէտը ժողովուրդի ինքնապաշտպանութեան պահանջքին բաւարարութիւն տալը կ'ըլլայ:

1896 թուի Յուլիս 9ին կը ձերբակալուի եւ 3 տարի կը մնայ Կարինի բանտը:

1899ի Օգոստոս 21ին կը բարձրանայ սեւ կախաղան եւ իր վերջին խօսքերը կ'ըլլան «Կեցցէ Յեղափոխութիւն. կեցցէ Յեղափոխութիւն...»

ԴԵՊՓԵՐ...

ԱՐԱՄԵԱՆԻ

ՉԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ

1896, Յուլիս 2ին, երեքշաբթի օրը, Արամ բոլորովին հանգիստ նստած էր տունը (Քէօփրի-Քէօյ) երբ գիւղը կը շրջապատուի թուրք ձիաւորներով: Արամեան կ'ուզէ դուրս գալ տունէն եւ փողոցը ձերբակալուիլ, սակայն տանտիրոջ աղաչանքներէն ետք, կը պահուրտի տան մէկ անկիւնը: Բոլորի համար անակալ կ'ըլլայ երբ 15-20 զինեալ թուրքեր առաջին հերթին Արամեանի գտնուող տունը կը խուզարկեն:

Պատահաձք հետեւեալն էր. Արամի նամակներէն մէկը կը բռնուի եւ նամակաբերը կը խոստովանի ուղարկողի եւ ստացողի անունները:

Ձերբակալութեան յաջորդ գիշերը, Արամը կը տանին ոստիկանապետին մօտ հարցաքննութեան. հոն կը գտնուէր Ազրայէլը (դաւաճան Տ. Գէորգեան, որ նախապէս Արամի յեղափոխական ընկերը եղած էր):

Արամեան կը յաջողի ոստիկանները համոզել թէ իր անունը Աշոտ Պետրոսեան է, Պարսկաստանցի եւ Թաւրիզ քաղաքէն: Սակայն Ազրայէլը կը մատնէ զինք ու ան ստիպուած կ'ընդունի իր ինքնութիւնը:

Երեք տարուան տաժանելի բանտարկութիւնը, անխնայ ծեծը եւ կախաղանի հեռանկարը՝ վայրկեան մ'իսկ չեն թուլացներ հայրենիքի ազատութեան հաւատքը Արամեանի հերոսական կրօնին մէջ եւ ան այդ կենդանարար հաւատքով՝ հաստատ քայլերով կը բարձրանայ կախաղան:

Aram Aramian was born in the village of Garin. In 1890, at the age of 20, he became a member of the Armenian Revolutionary Federation and was known to his ungers as "Ashod" and "Tatoul".

In August of 1891, after being assigned by the ARF Gomideh in Garin to assassinate Khachadour Geregztian, Aramian was forced to flee from Garin.

Aramian was one of the members present at the First Convention of the Armenian Revolutionary Federation during the summer of 1892.

Shortly afterward, in 1899, ARAMIAN DECIDED TO GO Western Armenia, where he could help defend his Armenian people.

He was captured in July of 1896, and imprisoned in a jail in Garin for three years.

Aram Aramian was hanged on August 21, 1899. His last words were, "Getze Heghapokhoutiun, Getze Heghapokhoutiun..."

THE CAPTURE OF ARAMIAN

On July 2, 1896, Aram Aramian was comfortably seated, visiting at the home of a friend in the village of Keyopri-Keyoh when the village was suddenly surrounded by Turkish soldiers. Aramian, knowing that he would be captured, wanted to leave the house so that the Turks could not capture his friends also. The owner of the house begged and pleaded with Aramian not to leave his shelter. He said that the Turks would not search the houses. Finally, being convinced, Aramian decided to remain in the house.

Unfortunately, the house where he was hiding was searched first. Apparently, the Turks had captured a messenger who was delivering one of Aramian's letters, and the messenger had confessed all that he knew.

The following night, Aramian was taken to the chief of Police to undergo interrogation. By chance, an Armenian traitor, Azrael (Kevorkian), who had previously been a revolutionary with Aram, was also at the same place.

Aramian successfully, had convinced the police that he was a Persian Armenian from Tavroul, but the traitor, Azrael, told the police the truth about Aramian. He was therefore forced to admit to his real identity.

After three terrible years of beating and torture in prison, Aramian would still not tell the Turks anything. He kept up his faith that his homeland would be freed, and keeping this heroic faith in his heart until his last moment, Aramian proudly took his stand and was hanged.

ԱԿՆԱՐԿ Հ.Յ.Դ.-Ի ՎՐԱՅ

ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՍԻ ՇԱՀ 104 ՏՈՒԱՐ

1890ին ծնաւ Հայ Յեղափոխականների Դաշնակցու-
թիւնը:

1880էն ի վեր, զարթօնքի շրջանին իբր արդիւնք,
հոս ու հոն մէջտեղ եկան զանազան յեղափոխական ու
հայրենասիրական խմբակցութիւններ ու կազմակեր-
պութիւններ: 1880-90 երկարող տասնամեակին, այս
կազմակերպութիւնները որոշ աշխատանք տարին ժընե-
ւէն մինչեւ Վան ու Թիֆլիս, բայց եւ այնպէս պէտքը
զգացուեցաւ մէկ ամուր յեղափոխական կուսակցու-
թեան մը որ այս բոլոր հոսանքները համախմբեր մէկ դրօշի
տակ եւ սուրբ գործին համար կազմեր կազմակերպուած
ու յստակ աշխատանք: Եւ այս կազմակերպութիւնը
եղաւ Դաշնակցութիւնը:

1889ի երկրորդ կէսին, Թիֆլիսի մէջ կը տիրէր
եռուզեռ մը հայկական շրջանակներու մէջ: Ամէն տեղ
կը գումարուէին գաղտնի ժողովներ զանազան կազմա-
կերպութիւններու միջեւ. ամէն մարդ պէտքը կը զգար
նոր ու մեծ կազմակերպութեան մը որ իր մէջ ընդգր-
կէր բոլորը: Եւ 1890ի ամրան գումարուեցաւ հիմնադիր
ժողովը ու կազմուեցաւ Հ.Յ.Դ. առաջին կեդրոնական
մարմինը:

Նոր էջ մը բացուած էր Հայ ժողովուրդի արիւնա-
լից պատմութեան մէջ: Էջ մը, որ պիտի պատմէր հայ-
կական յեղափոխութեան ազատամարտը: Էջ մը որ
պիտի արձանագրէր անունները հերոսներու, որոնք
ներշնչումի աղբիւր պիտի հանդիսանային ապագայի
սերունդներուն: Հերոսներ որոնք ոչ մէկ բան խնայե-
ցին սուրբ Գործին համար, Ֆետայիներ որոնք տաս-
նեակ տարիներ ապրեցան, իրենց կողակից ունենալով
միայն զէնքն ու հայ ժողովուրդի վիշտը. հայդուկներ,
որոնք ձգած ամէն բան, ձգած ընտանիք, կիւն ու զա-
ւակներ, եկան գրկելու հայրենիքի սրբազան հողը, ու
յեղափոխականներ որոնք սուրի ամէն բան ու փոխարէ-
նը ստացան իրենց արժանի վարձատրութիւնը՝ մետաղի
տաք կտոր մը:

Դաշնակցութիւնը, երբ ասպարէզ իջաւ, իրմէ առաջ
կային այլ կուսակցութիւններ. այլ կազմակերպու-
թիւններ. բայց Դաշնակցութիւնը անցաւ բոլորին.
Դաշնակցականը կտրեց կտրեց զոհաբերութեան ու հայ-
րենասիրութեան չափանիշը:

Եւ հարիւրաւոր ու հազարաւոր զոհերու գնով, ծով
արիւն թափելով, հիմնուեցաւ Հայաստանի հանրապե-
տութիւնը:

Տարիներ անցած են այդ օրերէն, սերունդներ եկած
ու գացած. ֆետայական սերունդին մնացորդը մատ-
ներու վրայ կը համրուի: Բայց Դաշնակցութիւնը միշտ
կանգուն, օրէ օր կ'երիտասարդանայ ու կը զօրանայ:

Այսօր Դաշնակցութիւնը, ինչպէս միշտ, երիտա-
սարտ կուսակցութիւն է. ունի իր երիտասարդական
միութիւնները, ունի իր պատանեկան միութիւնները:
Եւ մենք վստահ գիտենք, թէ ապագայի սերունդները
պիտի նային այս սերունդին վրայ այնպէս ինչպէս մենք
կը նայինք 1890ի եւ 1900ի սերունդներուն վրայ, ինչ-
պէս մենք կը նայինք 1918ի սերունդին վրայ:

Քրիստափորի գաղափարները մեզի նպատակ,
Ձաւարեանի ոգին մեզի ուղղութիւն,
Ռոստոմի կամքը մեզի առաջնորդ,
Հաստատուն քայլերով կ'ուղղուինք զէպի մեր պայ-
ծառ ապագան

ՇԱԽԱՐՇ

Հակառակ ներկաներու մեծ թիւին, Հ.Յ.Դ. Սար-
տարապատ եւ Ռուբէն Ուխտերու կազմակերպած պարա-
հանդէսը որ տեղի ունեցաւ Նոյեմբեր 3ին, 1979, եկա-
մուտ ունեցաւ 104 տղարի խղճալի գումար մը:

Կրնայ ըլլալ պարահանդէսի անյաջողութեան պատ-
ճառ էր ներկաներու սրահին դուրսը մնալն ու մուտքի
սակը չվճարելը: Տգեղ երեւոյթ էր տեսնել Հ.Յ.Դ.ի
ընկերներ որոնք կը փորձէին առանց վճարելու ներս
սպրդիլ: Ձեռնարկը, հակառակ իր չքաջաբերուելուն,
կազմակերպուած կը թուէր ըլլալ:

Այս ձեռնարկին անյաջողութիւնը նկատի ունե-
նանք իբրեւ դաս ապագայի կազմակերպուելիք պարա-
հանդէսներուն համար:

DANCE PROFITS ONLY \$104

Although the crowd attending the Halloween Dance hosted jointly by the AYP Sardarabad and Roupen Senior Chapters on November 3, 1979, was quite large, the profits from the dance were relatively small.

Perhaps the reason for this is that many people who attended chose to socialize outside the Immaculate Heart College Hall, rather than supporting the hosting Chapters by paying the admission fee and entering, or maybe it is because there were also some ungers who tried to enter the dance without paying at the door. This is a very humiliating and unfraternal action, and is in very poor taste.

Aside from these drawbacks, the dance was well orga- nized and deserving of our compliments.

Anyhow, the unsuccessful financial turnouts of dances, as such, should be telling us something.

CHAPTER NEWS December Issue

— Dec. 7 - Play "Good Life and Hard Times of Vahan Cardashian" at the Montebello Armenian Center.

Dec. 31 - New Year's Eve Dance. Details to follow.

— First Sunday of Every Month — Breakfast at the Montebello Armenian Center Followed by athletic games.

Montebello Vahan Cardashian Juniors:

— Dec. 22 — Christmas Dance at the Montebello Armenian center.

Los Angeles Musa Dagh Seniors

—Dec. 9 — Celebration of Kristapor's 120th Birthday joint with Pasadena Nigol Touman Srs.

Pasadena Nigol Touman Seniors

— Dec. 9 — Celebration of Kristapor's 120th Birth- day joint with the Los Angeles Musa Dagh Srs.

Dec. 11 — Զրոյց at the pasadena Armenian center.

ներ պատրաստել:

Ընկերուհի Սալբի Մանճիկեան — Ոչ, Հ.Ե.Դ-ն կրնայ մեծ դեր խաղալ հայ գաղութին համար, օգտակար ըլլալով անոր: Կրնանք շատ մը օգտակար գործեր տանիլ որոնք անպայման մեր նպատակներուն հետ կապ չունին:

Ընկեր Միսաք Յարուժիկեան — Ոչ, Հ.Ե.Դ-ն կրնայ լաւ հայեր պատրաստել. ան կը քաջալերէ որ երիտասարդութիւնը իր գործօն մասնակցութիւնը բերէ. օրինակի համար, Հ.Յ.Մ.-էն ներս, զբաղի գաղութը մտահոգող հարցերով եւ օգտակար ըլլայ անոր:

Ընկեր Արմէն Յովհաննէսեան — Ոչ, Հ.Ե.Դ-ն տեղ մըն է ուր հայ երիտասարդութիւնը կրնայ միանալ եւ գործել մէկ ընտանիքի պէս:

INTERVIEW

No. 2

The duty of the AYF in preparing its members for the A.R.F. is the topic of our second survey. We asked four members of the San Fernando Valley Sardarabad Senior Chapter.

1) Do you think that the AYF is carrying out its duty in preparing its members for the ARF? Explain your answer.

Unger Boghos Derderian — No, I don't think so because our members are not serious, and the meetings should be in Armenian.

Ungerouhi Salpy Manjikian — No, I don't think so because during the meetings the less important problems are discussed more than the important ones and we waste a lot of time. We should work rather than talk all the time.

Unger Missak Haroutinian — No, because considering the past years, very few AYF members have joined the A.R.F.

Unger Armen Hovannisian — Yes, I think that the A.Y.F. does its duty to a certain extent. For example, educational about A.R.F. history are given to steer the youth in that direction.

2) Where do you think there is more possibility of applying the works of the Hai Tad, the A.Y.F. or the A.R.F.?

Unger Boghos Derderian — In the A.R.F., because that is where you will find more prepared and educated people.

Ungerouhi Salpy Manjikian — In the A.R.F., however, we can accomplish this to a certain extent in the A.Y.F. also.

Unger Missak Haroutinian — In the A.R.F., because it is a political organization. On the other hand, the A.Y.F. is a political, social, athletic and educational organization.

Unger Armen Hovannisian — In the A.Y.F., because by strengthening the organization, we can work seriously — as the A.R.F. does.

3) Do you think that you are prepared to join the A.R.F.? Explain.

Unger Boghos Derderian — No, I'm not prepared to join the A.R.F. because I don't think that I can carry the responsibilities which will be given to me.

Ungerouhi Salpy Manjikian — I have given it a lot of thought, but I don't want to answer this question.

Unger Missak Haroutinian — No, I'm not ready. I don't want to join the A.R.F. because I don't agree with some of its ideas. For example, I don't believe in socialism, although, I do believe in the establishment of a Free, Independent and United Armenia.

Unger Armen Hovannisian — I am not ready to join the A.R.F. because I am not educated enough to be. Also, I am still too young to join.

4) Is the only duty of the A.Y.F. to prepare its members for the A.R.F. ranks? If there are other obligations that the A.Y.F. has, state and explain them.

Unger Boghos Derderian — Of course not. The main obligations of the A.Y.F. are to protect and care for the Armenians, and to prepare good Armenians.

Ungerouhi Salpy Manjikian — The A.Y.F. can play a major role for the Armenian community by helping it. We can also accomplish many things that are not necessarily related to our goals.

Unger Missak Haroutinian — No, the A.Y.F. can prepare good Armenians. It encourages the Armenian youth by acquiring its participation. For example, within the A.R.S., we can devote ourselves to solving the problems of the Armenian community and help it in this way.

Unger Armen Hovannisian — No, the A.Y.F. is a place where the Armenian youth can unite and work together as one family.

The "Haytoug" staff has learned that the Los Angeles Times, one of the largest newspapers in the world, is preparing a series of articles to be printed in the near future about various ethnic minorities.

A reporter from the L.A. Times, Bella Stumbo, has already come into contact with Armenian individuals and organizations, who are providing important information for the articles that are to be written about the Armenian community.

We feel that this is a great accomplishment and a very important step in finally informing the American society about our Cause.

Հայ ժողովուրդին համար, ի՞նչ կը նշանակէ Արարատ լեռը: Ան կը պատկերացնէ հայ ժողովուրդին դիմադրականութիւնը բոլոր տեսակի դժուարութեանց դէմ: Անոր մօտաւորապէս 17.000 ոտք հասակը կը բարձրանայ հօր եւ հպարտ: Ան մեր պատմութեան ականատեսն է, եւ մանաւանդ ջարդին ականատեսը: Ան տեսած է իր սիրելի ժողովուրդին վտարուիլը իր հողերէն, բռնի ուժով եւ հիմա ան կը սպասէ անոնց վերադարձին: Ներկայիս ան կը նայի դէպի իր ժողովուրդը եւ հողերը ու կոնակը կը դարձնէ թիրաքին: Ան իր բարձրութենէն կը հովանաւորէ հայ ժողովուրդը եւ անոր վստահութիւն կու տայ: Հայաստան ապրող եւ կամ այցելող մը չի կրնար անտեսել Արարատին հօր կեցուածքը, որովհետեւ ան կը տեսնուի Հայաստանին չորս անկիւններէն:

Իրականութիւն մըն է որ Արարատը կը գտնուի Պատմական Հայաստանի մէջ, սակայն սահմանային փոփոխութեանց պատճառաւ, ան հիմա կը գտնուի Թիրաքիոյ մէջ: Արարատը թիրաքերուն կողմէ «Ազրի Տաղ» կը կոչուի: Ոչ թէ միայն Հայերը իւր թիրաքերը կը պահանջեն Արարատ լեռը, այլ նաեւ քիւրտերը:

Մենք բոլորս գիտենք թէ Արարատ լեռը մերն է: Մենք նաեւ գիտենք թէ չենք կրնար զայն ուրիշներուն ձեռքը ձգել:

Միակ ձեռք որով կրնանք զանիկա ետ առնել, պայքարելով, կռուելով եւ մեռնելով է:

What does Mount Ararat mean to the Armenians? It symbolizes the Armenian people's endurance against all hindrances. The 16,945 feet of it stand proud and strong. It is the eyewitness of our history, and most of all, it is the eyewitness of the massacres. She has seen its people being forced to leave their beloved lands, and now she waits for the return of her Armenians. It faces what is left of Armenia and puts its back against the eyes of the turks. It stands overbearingly over the Armenians to protect them and comfort them. Because its physique is seen from all remote corners of Armenia. One living in or visiting Armenia, cannot escape from its penetrating glare.

It is a basic fact that Mount Ararat lies in Historical Armenia, but due to the shift in the boundaries, it now lies in Turkey. Today the mountain is named "Aghri Dagh" by the Turks. Not only do the Armenians and the turks claim Mount Ararat, but the kurds do too.

We all know the Mount Ararat is rightfully ours. We also know that we cannot allow it to fall into the hands of another people.

The only way we can get it back is by struggling, fighting, and dying for it.

ՄԱՆՕԹԱՆԱՆՔ

Պ.Ա.Կ.

Պաղեստինեան Ազատագրութեան Կազմակերպութիւնը՝ Արաբ Ֆետայիներու կազմակերպութիւն մըն է ազատելու համար Պաղեստինը Իսրայէլի լուծէն, եւ մէջտեղ բերելու երկիր մը որպէս հայրենիք՝ մօտաւորապէս երեք միլիոն Պաղեստինցի Արաբներու որոնց մէկ մասը կ'ապրի Իսրայէլի կամ 1967էն ի վեր Իսրայէլի կողմէ գրաւուած հողերուն մէջ, եւ մնացած մասը կ'ապրի Լիբանանի, Սուրիոյ եւ Յորդանանի մէջ գտնուող գաղթականական կայաններու մէջ: Պ.Ա.Կ.ը հիմնուած է 1964ին Արաբական երկիրներու մեծերու կողմէ:

Պ.Ա.Կ.ին ղեկավարը Եասէր Արաֆաթն է: Ան 1960ին հիմնեց Ալ-Տաղաճ Ֆետայիական խումբը եւ 1969ին Պ.Ա.Կ.ը եւ Ալ-Տաթաճը միացուց:

1970ի սկիզբներուն, զինուորական գործողութիւնները եղան աւելի տարածուն (միայն 1973ին, այս շարժումը իր վրայ առաւ պատասխանատուութիւնը 1251 զինուորական գործողութիւններու՝ պատահած Իսրայէլի կողմէ գրաւուած հողերու վրայ):

Եասէր Արաֆաթ 1974ի Նոյեմբերին խօսեցաւ Մ.Ա.Կ.ին մէջ որուն իբր արդիւնք, Մ.Ա.Կ.ի անդամ երկիրներու մեծամասնութիւնը թիկունք կը կանգնին Պաղեստինեան ժողովուրդին:

Ուստի վերջին մի քանի տարիներուն Պ.Ա.Կ.ը աւելի լծուած է քաղաքական աշխատանքներու քան թէ զինուորական աշխատանքներու:

WHAT IS?...

P.L.O.

The Palestine Liberation Organization is an organization of Arab Fedayees whose ultimate goal is free Palestine from Israeli rules and to establish a free Palestinian state for the approximate three million Palestinians. Most of the Palestinian people live on Israeli, or since 1967, Israeli occupied lands and the remainder live in refugee camps in Lebanon, Syria, and Jordan.

The P.L.O. was founded in 1964, by leaders of the Arab nations.

The chief of the P.L.O. is Yasser Arafat. In 1960, he founded the Al-Fatah fedayee group and in 1969, united the P.L.O. and Al-Fatah groups as one organization.

At the beginning of 1970, the military activities became more diversified (except in 1973, when this movement assumed the responsibility for 1251 military activities which took place on Israeli lands.)

In November of 1974, Yasser Arafat spoke on the floor of the United Nations. As a result, most of the representatives from the United Nations stood in support of the Palestinian people.

Consequently, in recent years, the P.L.O. has devoted itself more to political activities rather than military ones.

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ

ԹԻԻ 1

Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան 10րդ Ընդհանուր ժողովի քննարկման նիւթ դարձած էր Հայ Դատի ըմբռնումը, լուծման (Հայ Դատի) հաւանականութիւնն ու միջոցները:

Նկատի առնելով թէ՛

1. Դաշնակցութիւնը չի կրնար գոհանալ մեր Դատի այսօրուան վիճակով որովհետեւ Հայաստան ոչ անկախ է, ոչ ժողովրդավար, եւ ոչ իսկ միացեալ:

2. Կերտելու համար անկախութեան քաղաքական անօթը, անհրաժեշտ են (որեւէ ժողովուրդի համար) ազգային յստակ գիտակցութիւն, սեփական հայրենիք եւ մարդկային ուժ:

Դաշնակցութիւնը իր քաղաքակ ուղղութիւնը կը գծէ հետեւեալ ձեւով.

1. Հայութիւնը դարձնել քաղաքականապէս հասուն, կուտուրապէս բարձր եւ տնտեսապէս ամուր.

2. Գաղութահայութիւնը դարձնել երկրին կապուած ամբողջական զանգուած մը, կազմակերպելով իրրեւ ուրոյն համայնք՝ զուտ աշխարհիկ եւ ժողովրդավար հիմերով:

Այսօր, Հայ Դատը կը շարունակէ մնալ մեր ճիգերու եւ մտորումներու միակ առանձքը, մեր բոլոր քայլերու մեկնակէտը, սակայն այդ նպատակին տանող միջոցներն ու պայքարի ձեւերը փոխուած են եւ կրնան տակաւին փոխուիլ:

EDUCATIONAL

No. 1

It was at the 10th World Congress of the Armenian Revolutionary Federation that the delegates thoroughly examined the concept of the Hai Tad, the possibilities of resolving it, and the means to be used for its resolution.

The following points were noted:

1. The A.R.F. cannot and must not be satisfied with the present situation of the Armenian Question, considering the fact that Armenia is neither independent and democratic, nor even united.

2. To be able to establish a political front, a people needs to have a distinct nationalistic understanding, a country of its own, and the necessary manpower to establish that country.

At this point, the A.R.F. World Congress was able to establish its policy:

1. To make the Armenian people politically mature, culturally successful, and economically strong.

2. To organize the Armenian people to act as one voice that is tied to its country.

At the present time, the resolution of the Hai Tad continues to remain the object of our efforts and the basis used for each step we take. However, the means used to reach our goal, and the ways in which we struggle, have changed and can still continue changing in the future.

SURVEY

No. 2

Փաստօրէն «Նիկոլ Դուման» ուխտի երէցներ՝ 24 հոգի:

1) Do you believe that in the near future we will reach our goal in Free, Independent, and United Armenia?
Yes 83% No 17%

2) Regarding that the AYF should prepare members to the A.R.F., are you ready to be an A.R.F. member yourself?
Yes 79% No 17% Undecided 4%

3) In the resolving of the Hai Tad, which measure you think is more effective:
Political 13% Military 4% Political and military 83%

4) Do you think if we negotiate with the turkish government we will reach to a settlement?
Yes 25% No 71% Undecided 4%

5) Are you ready to go and live in Armenia when it becomes Independent?
Yes 92% No 4% Undecided 4%

1) Կը հաւատա՞ս որ մօտ ապագային պիտի հասնինք Ազատ, Անկախ եւ Միացեալ Հայաստանի կերտումին.

Այո 83% Ոչ 17%

2) Նկատելով որ Հ.Ե.Դ.-ն շարքային պատրաստող կազմակերպութիւն է, դուն անձնապէս ապագային շարքերը պիտի անցնի՞ս.

Այո 79% Ոչ 17% Անորոշ 4%

3) Հայ Դատի լուծման համար ո՞ր միջոցը աւելի ազդու կը կարծես.

Քաղաքական 13% Զինուորական 4%
Քաղաքական եւ զինուորական 83%

4) Կը կարծես որ եթէ թուրք կառավարութեան հետ բանակցութեան մտնենք, արդիւնքի կա հասնինք.

Այո 25% Ոչ 71% Անորոշ 4%

5) Հայաստան անկախ ըլլալու պարագային, պատրաստ ես հոն երթալ եւ ապրելու.

Այո 92% Ոչ 4% Անորոշ 4%

KRISTAPOR'S BIRTHDAY CELEBRATION

The Pasadena "Nigol Touman" and the Los Angeles "Musa Dagh" senior chapters are jointly organizing a celebration of Kristapor Michaelian's 120th birthday to be held on Sunday, December 9, 1979.

The program, which will last approximately two hours, is to consist of speeches from both hosting chapters, Central Executive, the Armenian Revolutionary Federation, and other guest speakers, all of which will be given in both Armenian and English. The Pasadena "Nigol Touman" ungers are putting together a "Gentani Bahdger". There will also be an elaborate slide presentation given.

Although the admission to the celebration is free, small booklets will be sold there. Profits from the sale of these booklets will be donated to AYF Camp from the "Musa Dagh" chapter, and to the Armenians in Lebanon from the "Nigol Touman" chapter. The booklets will contain some of Kristapor's writings, statements from the Central Executive and the A.R.F., and various quotes and poems.

The hosting chapters are expecting anywhere from 750 to 1000 people to attend the celebration. They are busy planning and rehearsing for the event.

We wish both chapters the best of luck and urge everyone to attend.

«Հաղուկ»ի անճեալ թիւի "Enemies of Our Nation" յօդուածը գրուած էր Ընկ. Արմէն Սեդրակեանի կողմէ: Սխալմամբ ստորագրութիւնը դուրս ձգուած էր:

In our last month's issue, the article entitled "Enemies of Our Nation" was written by Unger Armen Setrakian. The signature was left out by mistake. We apologize.

This issue of the HAYTOUG has been sponsored by A.R.F. Lervavayr Gomideh and A.Y.F. Nigol Touman Chapter.

ՊԱՆՈՒԿԱԾ ԲԱՆՈՐՇ 8 ՏԱՆՈՒ

Ս	Ի	Ա	Մ	Ա	Ե	Բ	Օ	Բ	Ա	Ր	Ա
Ե	Շ	Հ	Ո	Ս	Ե	Ի	Ա	Ե	Հ	Ո	Չ
Է	Խ	Տ	Մ	Վ	Ա	Ր	Ո	Ի	Ժ	Ա	Ե
Բ	Ա	Ա	Ա	Ր	Ա	Մ	Ո	Տ	Ս	Ո	Ո
Ի	Ե	Կ	Ա	Պ	Ա	Ր	Հ	Ո	Զ	Ո	Վ
Ո	Յ	Ք	Ի	Ե	Ա	Ր	Ք	Ե	Ո	Ի	Ա
Ո	Ս	Յ	Ո	Յ	Վ	Ր	Ա	Ց	Ե	Ա	Ե
Ե	Պ	Ե	Տ	Օ	Ե	Ր	Ա	Ե	Ե	Ա	Ի
Ե	Ա	Յ	Ի	Ր	Ի	Ի	Ա	Դ	Ր	Օ	Ո
Զ	Ա	Ի	Ա	Ր	Ե	Ա	Ֆ	Ր	Ք	Ս	
Է	Ե	Ա	Ե	Լ	Ա	Բ	Չ	Ա	Ի	Ա	Ա
Ե	Ա	Ե	Դ	Ր	Ա	Ե	Ի	Կ	Ա	Ր	Ս
Ք	Ո	Ի	Ե	Ա	Ե	Ր	Ա	Դ	Ր	Ա	Զ

ԿԱՊԱՐ	ՍՍԱՌԻՆ	ՄՈՄ	ԶԷՆՔ	ԶԱԳԱՐԵԱՆ
ԱՐԱՄ	ՅՈՅՍ	ՍԵՒԱՆ	ՆԱՅԻՐԻ	ԿԱՐՍ
ՍԻԱՄԱՆԹՕ	ՔՈՒՆ	ՎԱՆ	ՍՆԳՐԱՆԻԿ	ԱՐԱՔՍ
ՔԵՌԻ	ԱՐԱՐՕ	ԳՐՕ	ՌՈՒԲԷՆ	ԱՂԲԱՒԵԱՆ
ՆԱԻ	ՊԵՏՕ	ՌՈՍՏՈՄ	ԶԱՍԱՐԵԱՆ	ԶՈՂՐԱՊ
ՍԱՐԳՍԱՐԱՊԱՏ	ԶՈՎ	ԻՇԵԱՆ	ՀԱՅՐԻԿ	ՍՆԻ
ԵՐԵՒԱՆ	ՐԱՃԻ	ՀՈՂ	ՎԱՐՈՒԹԱՆ	ՎԱՌ
ՆԱԻԵՐ				

JOIN A.R.F. A.Y.F. ROUND TABLE DISCUSSION

On October 24, 1979, a Round Table Discussion was held at Ferrahian High School. Several ungers from the Rosdom Gomideh and members of the Sardarabad Chapter came together to discuss the AYF Manifesto and Constitution.

Copies of our AYF Constitution were distributed to everyone sitting around the table, and each member took a turn reading a section. Although participation, especially on the part of the Sardarabad Seniors, was greatly lacking, those who were present learned quite a lot.

This particular topic for the Round Table Discussion was chosen for a specific reason: most AYF members have never read, nor even seen, the Constitution of the organization to which they belong. It was pointed out that people, before becoming members of the AYF, should read or at least know the content of the Constitution. Perhaps if membership requirements for this organization are made stricter, we will not have so many disinterested and unoriented members.

ՀԱՅԳՈՒԿ-ի այս թիւը հովանաւորուած է Հ.ՅԳ. Լեւնաւայր Կոմիտէի եւ Հ.Ե.Գ. Նիկոլ Դուման Ուխտի կողմէ: